POZYSKIWANIE ŚRODKÓW DLA SEKTORA LEŚNEGO Z ZEWNĘTRZNYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

PRZEWODNIK PO DOTACJACH

pod redakcją Dariusz Rutkowskiego

Wydano przy pomocy:

Konferencja Samorządu Studentów Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Gołuchów, 7-10 kwietnia 2011

Materiały pomocnicze do zajęć

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ 1. ORGANIZACJA FUNDUSZY EUROPEJSKICH

POLITYKI I FUNDUSZE CZYLI PODSTAWY

PODSTAWOWE ZASADY REALIZACJI POLITYKI SPÓJNOŚCI – czyli ogólne mechanizmy funkcjonowania

CELE POLITYKI SPÓJNOŚCI

CELE NARODOWYCH STRATEGICZNYCH RAM ODNIESIENIA JAKO PODSTAWA PROGRAMÓW OPERACYJNYCH

PROGRAMY OPERACYJNE czyli planujemy bardziej szczegółowo

POLITYKA SPÓJNOŚCI A OBSZARY WIEJSKIE

WSPÓLNA POLITYKA ROLNA

ROZDZIAŁ 2. WYSZUKIWANIE INFORMACJI

Krok 1: Analiza programów pomocowych

Krok 2: Przeglądamy priorytety w programach

Krok 3: Analiza działań w wybranych priorytetach

Krok 4: Sprawdzamy czy jesteśmy na liście potencjalnych beneficjentów wybranych programów

APLIKOWANIE

PROCEDURA SKŁADANIA I OCENY WNIOSKU:

ROZDZIAŁ 3. WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ZWIĄZANEJ Z LEŚNICTWEM I OBSZARAMI WIEJSKIMI ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

PODSTAWY PROW

OBSZARY WIEJSKIE

KTO MOŻE UBIEGAĆ SIĘ O DOTACJĘ Z DZIAŁANIA 312 PROW ?

JAK OTRZYMAĆ TAKĄ DOTACJĘ I ILE MOŻNA UZYSKAĆ ?

PROBLEMATYKA ZATRUDNIANIA PRACOWNIKÓW W ZWIĄZKU Z REALIZACJA PROJEKTU

KOSZTY KWALIFIKOWANE – CZYLI CO MOŻNA WSPÓŁFINANSOWAĆ

GROMADZIMY DOKUMENTACJĘ

SKŁADAMY WNIOSEK

KRYTERIA OCENY WNIOSKU

ROZDZIAŁ 1. ORGANIZACJA FUNDUSZY EUROPEJSKICH

POLITYKI I FUNDUSZE CZYLI PODSTAWY

Polska od 2004 roku, jako członek Unii Europejskiej, realizuje swoją politykę rozwoju w oparciu m.i.. o zewnętrzne środki finansowe. Nasz kraj realizuje tym samym założenia dwóch podstawowych polityk będących jednocześnie filarami europejskiego finansowania, co jest szczególnie wyraźne w perspektywie budżetowej 2007 – 2013. Są to:

- polityka spójności,

- wspólna polityka rolna i wspólna polityka rybacka.

Zrozumienie tej dwukierunkowości dystrybucji środków europejskich ułatwia odnalezienie się w systemie podziału środków finansowych w Polsce. Jak pokazują doświadczenia ostatnich lat, ubieganie się o wsparcie finansowe różni się w zależności od tego, w ramach programów jakiej polityki się o nie staramy.

Fundusze europejskie a fundusze strukturalne – to samo?

Niemożliwe byłoby realizowanie jakiejkolwiek polityki bez środków finansowych, czyli funduszy. W polskiej nomenklaturze właściwie zastępczo używa się określeń: fundusze strukturalne, europejskie, unijne. Dla prawidłowego rozumowania jednak należałoby rozdzielić określenie ‘fundusze strukturalne’ od pojęcia ‘fundusze europejskie’. Fundusze strukturalne kierowane są do regionów lub określonych obszarów gospodarki, aby dorównać do wyższego poziomu państw europejskich. Oprócz funduszy strukturalnych funkcjonuje jeszcze fundusz spójności. Podstawową róznicą między nimi jest to, że fundusz spójności nie koncentruje się na problemach strukturalnych ani regionów, ani sektorów gospodarki. Funkcjonuje on natomiast na poziomach wybranych państw, służąc ich integracji i finansując ponadnarodowe projekty w zakresie transportu i ochrony środowiska. Do funduszy strukturalnych nie są również zaliczane te związane z realizacją wspólnej polityki rolnej i rybackiej, a mianowicie: Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejski Fundusz Rybacki.

Polityka spójności a polityka regionalna

Polityka spójności to zespół działań podejmowanych przez Unię Europejską mających na celu harmonijny rozwój całej Wspólnoty. Z tego powodu mówimy o polityce spójności. Ma ona dotyczyć gospodarek, ale również społeczeństw państw członkowskich. Mówi się o spójności gospodarczej (ekonomicznej), społecznej oraz terytorialnej. Działania podejmowane w ramach tej polityki mają za zadanie zmniejszanie dysproporcji pomiędzy regionami i krajami Unii Europejskiej. Polityka spójności nie odnosząca się do państw członkowskich jako całości, lecz swoje działania koncentrująca na regionach, nazywana jest polityką regionalną. Pojęcia te często stosuje się zamiennie. Są one zbliżone, nie do końca jednak tożsame. Wynika to z faktu, że polityka spójności jest pojęciem szerszym. Może dotyczyć również integralności pomiędzy krajami i w tym wymiarze jest realizowana za pomocą specjalnego funduszu.

W ramach polityki spójności podejmowane są ukierunkowane, przemyślane, zaplanowane działania wspierane środkami finansowymi w celu wyrównania różnic rozwojowych. Aby przyjęta polityka mogła przynieść określone efekty, konieczne jest obranie do zrealizowania konkretnych celów. Administracja Unii określa główne zamierzenia europejskiej polityki spójności. Natomiast poszczególne kraje członkowskie (w tym Polska) przygotowują stanowiący podstawowe ramy programowe dokument, który, uwzględniając lokalne uwarunkowania, określa cele realizacji polityki spójności dla danego państwa. W Polsce jest nim dokument o nazwie: „Narodowe strategiczne ramy odniesienia 2007 – 2013", zwany inaczej „Narodową Strategią Spójności".

Musi on uwzględniać inne długofalowe dokumenty strategiczne: Strategię Lizbońską, Strategię Rozwoju Kraju, przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 27 czerwca 2006 r. (jest ona podstawowym dokumentem określającym cele polityki rozwoju w Polsce w latach 2007 - 2015) oraz Krajowy Program Reform, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 28 grudnia 2005 r. (wyznacza krótkookresowe cele i środki realizacji polityki wzrostu i zatrudnienia, sformułowane w ramach odnowionej Strategii Lizbońskiej). Dokument ten został zaakceptowany przez Komisję Europejską.

Reasumując, realizacja polityki spójności, w tym polityki regionalnej, jest dokładnie zaplanowana. Musi prowadzić do osiągnięcia konkretnych celów, które odpowiadają celom nadrzędnym i wynikają z wcześniej przyjętych strategii.

Należy przy tym zauważyć, że już na tym poziomie dostrzegamy pewien sposób rozumowania planistycznego, który jest aktualny również w naszych niewielkich projektach. Stawiamy sobie cele, które muszą odpowiadać celom nadrzędnym, strategiom krajowym i lokalnym. Następnie, przy wykorzystaniu środków zewnętrznych, założenia te realizujemy rozliczając się z osiąganych efektów. Jest to zorganizowane zarówno na poziomie kraju, w relacjach: nasz rząd – Komisja Europejska, jak również: pojedynczy wnioskodawca – instytucja finansująca.

Aby polityka spójności (rozwoju regionalnego) mogła być realizowana, potrzebne są oczywiście instrumenty finansowe służące realizacji wspomnianych wyżej działań. W tym celu stworzono fundusze. Do najważniejszych z nich należą:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,

- Europejski Fundusz Społeczny,

- Fundusz Spójności.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia jes podstawowym dokumentem realizującym politykę spójności w Polsce. W oparciu o analizę społeczno-gospodarczą formułuje on cele polityki spójności dla naszego kraju oraz rozdziela wstępnie środki finansowe na poszczególne kierunki. Stanowi również odniesienie dla powstania bardziej szczegółowych dokumentów planistycznych dotyczących poszczególnych regionów, jak również określonych sektorów gospodarki, czyli tzw. PROGRAMÓW OPERACYJNYCH

Oczywiście, aby możliwe było realizowanie poszczególnych planów, konieczne jest określenie pewnych ram czasowych. W Unii Europejskiej nazywane są one okresami programowania. Polska po wejściu do Unii Europejskiej w maju 2004 roku rozpoczęła okres programowania 2004 – 2006, a podstawowym dokumentem strategicznym, na którym się wtedy opierano były Podstawy Wsparcia Wspólnoty. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia to podstawowy ramowy dokument planistyczny na lata 2007 – 2013. W niedługim czasie czeka nas realizacja planów w kolejnym okresie programowania: 2008 – 2020.

Za realizację i koordynację polityki spójności w Polsce odpowiada Minister Rozwoju Regionalnego.

PODSTAWOWE ZASADY REALIZACJI POLITYKI SPÓJNOŚCI – czyli ogólne mechanizmy funkcjonowania

Przestudiowanie kilku podstawowych zasad, jakie rządzą polityką spójności, pozwala na zrozumienie mechanizmów i rozwiązań przyjętych przy organizacji systemu wydatkowania środków europejskich:

Zasada DODATKOWOŚCI – środki europejskie, finansując określone zadania, nie zastępują krajowych środków publicznych, lecz stanowią ich uzupełnienie i jednocześnie angażują kapitał z sektora prywatnego. Przyjęcie tej zasady pozwala na kierunkowanie podejmowanych inicjatyw i angażowania do nich nie tylko europejskich, ale również publicznych środków krajowych oraz prywatnych.

Zasada KOMPLEMENTARNOŚCI – zasada, według której finansowane ze środków europejskich działania, podejmowane przez każde Państwo członkowskie czy też jego region, muszą być powiązane z europejskimi strategiami i przyjętymi kierunkami.

Zasada KONCENTRACJI – zasada, w myśl której wydatkowanie środków finansowych jest koncentrowane na konkretnych celach i dziedzinach.

Zasada PARTNERSTWA – zasada określająca konieczność wspólnego kształtowania opracowywanych programów, ich wdrażania, oceny i monitoringu. Instytucje administracji krajów członkowskich mają

 obowiązek współpracy z właściwymi organami administracji samorządowej, władzami publicznymi, partnerami gospodarczymi i społecznymi oraz innymi właściwymi podmiotami.

Zasada PROGRAMOWANIA – realizacja przyjętych celów interwencji funduszy europejskich musi być oparta o ramy czasowe. Okresy te są wieloletnie i przyjmuje się każdorazowo program na dany okres. Programowanie to jest realizowane w kilku etapach, a warunkiem koniecznym jest ocena założonych efektów oraz wyciąganie wniosków na kolejne okresy programowania.

Zasada SUBSYDIARNOŚCI – to inaczej decentralizacja i dekoncentracja. Zasada, w myśl której im bliżej problemu, pewnej rzeczywistości podejmowane są decyzje, tym są one bardziej trafne. W praktyce zasada ta objawia się przeniesieniem kompetencji związanych z programowaniem i realizacją programów na niższe szczeble administracji.

CELE POLITYKI SPÓJNOŚCI

KONWERGENCJA - co to takiego?

Konieczne było przyjęcie pewnych wytycznych, które pozwolą na ocenę czy dane państwo lub region wyrównało już swój poziom gospodarczy i społeczny do średniej europejskiej, ewentualnie jak daleko jest na tej drodze.
Jednym z takich punktów odniesienia jest PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (PKB), mierzony według siły nabywczej walut, czyli w oparciu o tzw. teorię jednej ceny pozwalającej na zakup określonej ilości dóbr w każdym z krajów. Takie podejście pozwala na sprowadzenie wszystkich walut do jednego mianownika i tym samym ich porównywalność.
Konwergencją nazywamy wspieranie tych regionów, gdzie PKB liczone na mieszkańca spada poniżej średniej Unii Europejskiej.
Mówimy, że te regiony objęte są celem Konwergencja polityki spójności. Inaczej określając – konwergencja jest jednym z założeń polityki spójności. Jest to cel najważniejszy, a wynika to z tego, iż na jego realizację przeznacza się 81% wszystkich środków przydzielonych na całą politykę spójności. Obecnie wszystkie województwa w Polsce mieszczą się w celu Konwergencja. Dodatkowo wydzielono 5 województw na obszarach wschodnich (lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie oraz warmińsko-mazurskie), które cechuje najniższy poziom PKB na mieszkańca. Należy przy tym zauważyć, że po rozszerzeniu Unii Europejskiej o Rumunię i Bułgarię, regiony tych krajów mają niższy poziom PKB od wschodnich regionów Polski.

Po uwzględnieniu Rumunii i Bułgarii poziom polskiego PKB mierzonego w podany powyżej sposób wynosi niewiele ponad połowę średniej europejskiej (50,7%). Na jej tle nie wygląda to dobrze. Z jednej strony wchodzimy dzięki temu do celu Konwergencja, z drugiej, zważywszy na fakt pomiaru PKB według siły nabywczej, świadczy to o niższym poziomie życia w Polsce.

KONKURENCYJNOŚĆ REGIONALNA I ZATRUDNIENIE – czyli nie tylko dla najbiedniejszych

Unia Europejska i realizowane przez nią polityki , w tym i polityka spójności, nie ma oczywiście na celu wspierania tylko nowych, słabiej rozwiniętych krajów członkowskich. Polityka spójności w ramach kolejnego celu wspomaga zmiany strukturalne w regionach, które nie kwalifikują się do celu Konwergencja oraz szczególnie - zmiany na rynku pracy. 16% środków tej polityki kierowane są właśnie na ten cel.

EUROPEJSKA WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA – zacieramy granice, łączymy narody i regiony

Ostatni cel służy wspieraniu zrównoważonego rozwoju terytorium Unii Europejskiej jako całości. Współpraca terytorialna może przyjąć przy tym charakter transgraniczny, transnarodowy oraz międzyregionalny. Ciekawostką jest fakt, że z tych środków mogą pośrednio korzystać państwa na granicy z Unią Europejską. Na ten cel przeznaczono około 2,5% środków całej polityki spójności.

CELE NARODOWYCH STRATEGICZNYCH RAM ODNIESIENIA JAKO PODSTAWA PROGRAMÓW OPERACYJNYCH

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia jako podstawowy dokument, który w uproszczeniu możemy określić jako przeniesienie realizacji polityki spójności na grunt polski zgodnie z zasadą koncentracji, również przyjmuje konkretne cele interwencji środków w naszym kraju. Jest to cel strategiczny, który następnie uzupełniany jest przez szczegółowe. Strategicznym założeniem tego dokumentu jest:

Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Cel strategiczny stanowi oczywiście najważniejszy punkt odniesienia dla bardziej szczegółowego programowania. Cel ten będzie osiągany poprzez realizację tzw. horyzontalnych celów szczegółowych:

- Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa.

- Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej.

- Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski.

- Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług.

- Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

- Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

Cel strategiczny oraz cele horyzontalne będą osiągane poprzez specjalnie przygotowane PROGRAMY OPERACYJNE.

PROGRAMY OPERACYJNE czyli planujemy /programujemy bardziej szczegółowo

Środki europejskie wydatkowane w ramach polityki spójności zgodnie z zasadą programowania będą zaplanowane w PROGRAMACH OPERACYJNYCH, które mają charakter krajowy oraz regionalny. Programy krajowe będą realizować cel Konwergencja polityki spójności, regionalne natomiast - zarówno cel Konwergencja, jak i cel Europejska Współpraca Terytorialna.

Programy operacyjne to podstawowe dokumenty, w których zawarte są działania służące realizacji celów horyzontalnych Narodowej Strategii Spójności, które następnie przełożą się na realizację przyjętego celu strategicznego.

CEL HORYZONTALNY NARODOWEJ STRATEGII SPÓJNOŚCI	PROGRAM OPERACYJNY	FUNDUSZ
Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa	Program Operacyjny Pomoc Techniczna POPT	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko POIiŚ	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego + Fundusz Spójności
Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka POIG	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług	Program Operacyjny Kapitał Ludzki POKL	Europejski Fundusz Społeczny
	16 Regionalnych Programów Operacyjnych RPO	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej	Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej POEWT (*)	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich	Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej PO RPW	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

(*) Oprócz 16 Regionalnych Programów Operacyjnych istnieje kilka Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Są to (w zależności od obszaru jaki obejmują):

Programy współpracy transgranicznej:

Polska (województwo zachodniopomorskie) - Meklemburgia Pomorze Przednie/Brandenburgia; Polska (województwo lubuskie) - Brandenburgia; Polska – Saksonia; Polska - Republika Czeska; Polska – Słowacja; Polska – Litwa; Południowy Bałtyk.

Programy współpracy transnarodowej:

Region Morza Bałtyckiego - oprócz Polski w programie tym uczestniczą: Dania, Estonia, Finlandia, Litwa, Łotwa, Niemcy (wybrane regiony), Szwecja oraz 3 państwa spoza Unii Europejskiej: Białoruś (wybrane regiony), Norwegia i Rosja (wybrane regiony); Europa Środkowa - oprócz Polski w programie tym uczestniczą: Austria, Czechy, Niemcy (wybrane regiony), Słowacja, Słowenia, Węgry, Włochy (wybrane regiony), Ukraina (wybrane regiony).

Programy współpracy międzyregionalnej:

INTERREG IV C, którego zasięg terytorialny obejmuje 27 państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Norwegię i Szwajcarię.

Każdy program operacyjny ma podobną konstrukcję. W pierwszej części diagnozuje sytuację jaka ma miejsce w danym obszarze problematycznym lub geograficznym. Diagnoza podsumowana jest analizą silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (analiza SWOT). W wyniku dokładnej diagnozy i analizy SWOT formułowane są cele strategiczne i szczegółowe. Dalsza część programu operacyjnego to jego podział na **Priorytety (lub osie priorytetowe)**. Są to podstawowe kierunki, na jakie przeznaczane jest wsparcie w ramach danego programu. Po podziale obszarów działania, w każdym programie jest cześć dotycząca podziału środków finansowych na poszczególne priorytety. Ostatni element programu operacyjnego to zbiór przepisów wykonawczych, które dotyczą jego wdrażania i realizacji.

Program ten jest następnie doprecyzowany dokumentem o nazwie: Szczegółowy opis priorytetów programu operacyjnego. Opisuje on priorytety programu operacyjnego i dokonuje ich podziału na tzw. działania. Poszczególne działania bardzo dokładnie precyzują cel, na jaki przeznaczane jest dofinansowanie. Każdy priorytet składa się z kilku działań. Czasem są one jeszcze podzielone na poddziałania. Żeby nie pogubić się w podziałach programów operacyjnych i ich uszczegółowień, zarówno priorytety, jak i działania posiadają swoje oznaczenie numeryczne funkcjonujące według systemu: pierwsza cyfra to zawsze numer priorytetu, druga numer działania, trzecia – ewentualny numer poddziałania. Najlepiej zobrazuje to przykład:

PRIORYTET I KONKURENCYJNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW
Działanie 1.1. Rozwój mikroprzedsiębiorstw
Działanie 1.2. Wsparcie rozwoju MSP
Działanie 1.3. Rozwój systemu finansowych instrumentów wsparcia przedsiębiorczości
Działanie 1.4. Wsparcie przedsięwzięć powiązanych z Regionalną Strategią Innowacji
Działanie 1.5. Promocja regionalnej gospodarki

Działanie 1.6. Rozwój sieci i kooperacji
Działanie 1.7. Przygotowanie terenów inwestycyjnych
PRIORYTET II INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA
Działanie 2.1. Wzmocnienie regionalnego układu powiązań drogowych
Działanie 2.2. Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego
Działanie 2.3. Modernizacja regionalnego układu kolejowego
Działanie 2.4. Tabor kolejowy dla regionalnych przewozów pasażerskich
Działanie 2.5. Rozwój miejskiego transportu zbiorowego
Działanie 2.6. Rozwój regionalnej infrastruktury lotniczej
Działanie 2.7. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego
PRIORYTET III ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE
Działanie 3.1. Racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi
Działanie 3.2. Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku
Działanie 3.3. Wsparcie ochrony przyrody
Działanie 3.4. Gospodarka wodno-ściekowa
Działanie 3.5. Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej zagrożonych obszarów oraz zwiększenie retencji na terenie województwa
Działanie 3.6. Poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego
Działanie 3.7. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii
PRIORYTET IV REWITALIZACJA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH
Działanie 4.1. Rewitalizacja obszarów miejskich
Działanie 4.2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów poprzemysłowych i powojskowych
PRIORYTET V. INFRASTRUKTURA DLA KAPITAŁU LUDZKIEGO
Działanie 5.1. Infrastruktura szkolnictwa wyższego
Działanie 5.2. Rozwój infrastruktury edukacyjnej, w tym kształcenia ustawicznego
Działanie 5.3. Poprawa warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w województwie
Działanie 5.4. Wzmocnienie pozostałej infrastruktury społecznej
PRIORYTET VI. TURYSTYKA I ŚRODOWISKO KULTUROWE
Działanie 6.1. Turystyka
Działanie 6.2. Rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
PRIORYTET VII. POMOC TECHNICZNA
Działanie 7.1. Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO
Działanie 7.2. Informacja i promocja WRPO

Powyższy przykład to układ priorytetów i działań Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Już z samego nazewnictwa priorytetów i działań wynikają kierunki finansowania. Czasami wystarczy więc przejrzeć spis treści programu operacyjnego i szczegółowego opisu priorytetów, żeby wstępnie upewnić się czy nasza koncepcja ma szanse na dofinansowanie w ramach danego programu.

POLITYKA SPÓJNOŚCI A OBSZARY WIEJSKIE

Już w pierwszych zdaniach niniejszego opracowania dokonano wyraźnego rozdziału na dwie główne polityki realizowane przez państwa członkowskie Unii Europejskiej i tym samym wdrażane w Polsce: politykę spójności i wspólną politykę rolną (i rybacką). Już z ich nazw można łatwo wywnioskować, że wszystko co związane z wsią i obszarami wiejskimi mieści się we wspólnej polityce rolnej. Po części domysły te są słuszne, natomiast polityka spójności również uwzględnia w swoich celach poprawę sytuacji na wspomnianych obszarach. Nie należy natomiast obu tych polityk mylić. Wspólna polityka

rolna nie jest składową polityki spójności, jest natomiast specyficznym systemem dystrybucji funduszy.

Polityka spójności w ostatnim celu horyzontalnym: Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich uwzględnia te obszary w rozumieniu wykorzystania ich potencjału dla wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Wynika to przede wszystkim z widocznych dysproporcji pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi. Dla realizacji polityki spójności tereny wiejskie stanowią obszary marginalizacji, które powinny zostać niwelowane z wykorzystaniem środków na rozwój regionalny. Jak precyzuje Narodowa Strategia Spójności, działania podejmowane w ramach realizacji tej polityki mają służyć „wyrównywaniu szans rozwojowych na obszarach wiejskich i koncentrować się na wsparciu rozbudowy infrastruktury technicznej i społecznej, tworzeniu warunków do rozwoju przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy poza rolnictwem, ochronie środowiska, edukacji młodego pokolenia, kształceniu ustawicznym, stworzeniu warunków lepszej dostępności do podstawowych usług, w tym zwłaszcza w zakresie ochrony zdrowia, dostępu do edukacji, kultury czy też usług związanych z wymiarem sprawiedliwości”. Dotacje dla obszarów wiejskich realizowane w ramach polityki spójności będą dotyczyć głównie Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) oraz Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL). Oprócz wymienionych działań, wspierane będą również usługi w zakresie doradztwa zawodowego związane z przekwalifikowaniem po odejściu z rolnictwa, agroturystyka, dziedzictwo kulturowe oraz ochrona krajobrazu wiejskiego.

Analizując jednak możliwości i powiązania pomiędzy wspieraniem wsi w ramach polityki spójności oraz styk polityki spójności ze wspólną polityką rolną należy pamiętać o pojęciu demarkacji, czyli pewnemu rozdziałowi pomiędzy przedsięwzięciami finansowanymi w ramach polityki spójności i wspólnej polityki rolnej. Regulacja ta została stworzona dla uniknięcia sytuacji podwójnego finansowania.

WSPÓLNA POLITYKA ROLNA

Obszary wiejskie i rozwój wsi leżą w kręgu szczególnego zainteresowania Unii Europejskiej. Około 60% jej ludności mieszka na obszarach wiejskich, poza tym zajmują one około 90% całej powierzchni Wspólnoty. Priorytety związane z rozwojem tych terenów realizowane są poprzez Wspólną Politykę Rolną, która powstała już w latach 50-tych ubiegłego wieku. Genezą powstania tej polityki były problemy z produkcją żywności, z jakimi borykała się Europa po drugiej wojnie światowej. Pierwotnie wspólna polityka rolna stawiała sobie cele związane z:

- wzrostem produktywności rolnictwa,

- postępem technicznym w rolnictwie,

- stabilizacją rynku,

- zapewnieniem produkcji odpowiedniej ilości żywności,

- zapewnieniem odpowiedniego poziomu życia rolników.

Wspólna polityka rolna na skutek szybko zmieniającej się sytuacji ewaluowała na przestrzeni lat. W kolejnych latach pojawił się problem nadwyżek żywności i konieczność wprowadzenia ograniczeń jej produkcji. Na początku nowego wieku położono większy nacisk na wzrost konkurencyjności europejskiego rolnictwa oraz politykę rozwoju wsi promującą rozmaite inicjatywy na obszarach wiejskich. Obecnie wspólna polityka rolna obejmuje wiele różnorakich działań interwencyjnych:

- szkolenia z zakresu nowych technik rolniczych i rzemiosła wiejskiego,

- rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,

- różnicowanie działalności rolniczej,

- podejmowanie działalności przez młodych rolników,

- przechodzenie starszych rolników na emeryturę,

- modernizacje budynków gospodarstw rolnych oraz maszyn,

- dostosowanie do wymagających norm UE np. w zakresie ochrony środowiska naturalnego, traktowania zwierząt,

- inwestycje w urządzenia przetwórcze w gospodarstwie rolnym,

- poprawę jakości produktów i usprawnianie obrotu produktami wysokiej jakości,

- tworzenie grup producentów rolnych,

- odnowę wsi i obiektów wiejskich,

- promowanie agroturystyki,

- ochronę i zachowanie dziedzictwa wiejskiego,

- działania rolno-środowiskowe mające na celu poprawę środowiska naturalnego,

- realizacje strategii rozwoju przez lokalne grupy działania.

Rolnictwo i obszary wiejskie są najbardziej wspieranym działem gospodarki UE. W początkach funkcjonowania Wspólnej Polityki Rolnej najwięcej środków przeznaczanych było na działania interwencyjne i dopłacanie do eksportu. Od 1992 roku najwięcej środków przeznaczano na dopłaty bezpośrednie.

Od 2007r wspólną politykę rolną finansuje **Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH.**

PODSUMOWANIE NAJWAŻNIEJSZYCH INFORMACJI Z ROZDZIAŁU 1.

Unia Europejska i Polska jako jeden z krajów członkowskich korzystając z zewnętrznych źródeł finansowania realizuje dwie podstawowe polityki europejskie: politykę spójności i wspólną politykę

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Ministerstwo Środowiska	Urzędy Marszałkowskie	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	Komisja Europejska
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych	Agencje Rozwoju Regionalnego Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Departament Współpracy Terytorialnej / Wspólne Sekretariaty Techniczne	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

rolną (i rybacką). Realizacji wspólnej polityki rolnej służy Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), wspólnej polityki rybackiej Europejski Fundusz Rybacki (EFR). Nie są one funduszami strukturalnymi i finansują kompleksowy Program Rozwoju Obszarów Wiejskich. Politykę spójności finansują fundusze strukturalne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności, którego również nie zaliczamy do funduszy strukturalnych, gdyż nie koncentruje się na regionach ani na sektorach gospodarki. Realizuje natomiast ideę spójności na poziomie krajów członkowskich wspierając projekty ponadnarodowe. Polityka spójności jest realizowana na podstawie Programów Operacyjnych, które realizują cel strategiczny i cele horyzontalne Narodowej Strategii Spójności 2007 – 2013 (Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia)

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	Regionalne Programy Operacyjne	Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej	Life +
Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych (zabezpieczenie p.poż w tym drogi pożarowe) Dopłaty rolno – środowiskowe Dotacje inwestycyjne dla mikroprzedsiębiorstw na obszarach wiejskich (w tym leśnych przedsiębiorstw usługowych)	Ochrona gatunków i siedlisk in situ i ex situ Mała infrastruktura turystyczna Korytarze ekologiczne Plany ochrony Działania edukacyjne i promocyjne Szkolenia i aktywna edukacja Partnerstwo i dialog społeczny Retencja Rekultywacja poligonów	Edukacja ekologiczna Zabezpieczenie przeciwpowodziowe Rekultywacja Turystyka Wsparcie ochrony przyrody Bioróżnorodność Ochrona i kształtowanie środowiska Zarządzanie środowiskiem Drogi leśne Dotacje inwestycyjne dla przedsiębiorstw leśnych z sektora MŚP	Rozwój turystyki Ochrona dóbr naturalnych Zapobieganie zagrożeniom naturalnym Zarządzanie środowiskiem Edukacja ekologiczna Wspólne przedsięwzięcia w zakresie zachowania i zarządzania obszarami chronionymi Wsparcie technologii przyjaznych dla środowiska Zmniejszenie występowania ryzyka i skutków katastrof naturalnych i wywołanych przez człowieka Bioróżnorodność	Przedsięwzięcia innowacyjne i demonstracyjne, mieszczące się pomiędzy nauką a wdrożeniem do normalnej praktyki” w trzech komponentach: Przyroda i różnorodność biologiczna Polityka i zarządzanie w zakresie środowiska Informacja i komunikacja

Fundusze europejski dla leśnictwa w tym sektora usług leśnych (2007-2013) – ogólny zarys

CEL STRATEGICZNY Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013

Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej

CELE HORYZONTALNE Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013

Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa	Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej	Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski	Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług	Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej	Wyrównanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich

PROGRAMY OPERACYJNE służące realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013					
Kapitał Ludzki	**Kapitał Ludzki**	**Infrastruktura i środowisko**	**Innowacyjna Gospodarka**	**RPO**	**RPO**
Pomoc Techniczna	**Pomoc Techniczna**	**RPO**	*Kapitał Ludzki*	**Rozwój Polski Wsch.**	**Rozwój Polski Wsch.**
Innowacyjna Gospodarka	*Innowacyjna Gospodarka*	**Rozwój Polski Wsch**	*Infrastruktura i środowisko*	*Kapitał Ludzki*	*Kapitał Ludzki*
RPO	*RPO*	**Innowacyjna Gospodarka**	*RPO*	*Infrastruktura i środowisko*	*Infrastruktura i środowisko*
Infrastruktura i środowisko	*Infrastruktura i środowisko*	*Kapitał Ludzki*	*Rozwój Polski Wsch.*	*Innowacyjna Gospodarka*	*Innowacyjna Gospodarka*
Rozwój Polski Wsch.					

Cel strategiczny i cele horyzontalne Narodowej Strategii Spójności a Programy Operacyjne (Źródło: NSRO)

Rozdział 2. WYSZUKIWANIE INFORMACJI

Podstawowym źródłem informacji na temat możliwości uzyskania dofinansowania na określone przedsięwzięcia są programy operacyjne wraz z uszczegółowieniami priorytetów (polityka spójności) oraz Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (wspólna polityka rolna) wraz z rozporządzeniami Ministra Rolnictwa dotyczącymi poszczególnych działań.

Już sam spis treści programów operacyjnych i ich uszczegółowień pozwala na uzyskanie ogólnych informacji, jakie obszary wsparcia są w ramach danego programu finansowane. W pierwszej kolejności sprawdzamy więc programy i szukamy priorytetów, które w jakimś stopniu powiązane są z tematem, który nas interesuje.

Przykład:

Poszukujemy możliwości uzyskania dotacji na realizację projektu: "Leśna ścieżka edukacyjna", polegającym na stworzeniu ścieżki edukacji ekologicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą o wartości 300.000 zł na terenie jednego z nadleśnictw w województwie lubuskim.

Krok 1: Analiza programów pomocowych

Wstępna analiza dostępnych programów pomocowych wskazuje nam, że tego typu przedsięwzięcia powinny znaleźć się w obszarze finansowania przynajmniej trzech programów:

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Lubuski Regionalny Program Operacyjny

Program Europejskiej Współpracy Terytorialnej – programy transgraniczne, Polska (województwo lubuskie) – Brandenburgia

Krok 2: Przeglądamy priorytety w programach

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – wszystkie osie priorytetowe

OŚ PRIORYTETOWA I: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA
OŚ PRIORYTETOWA II: GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI
OŚ PRIORYTETOWA III: ZARZĄDZANIE ZASOBAMI I PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA
OŚ PRIORYTETOWA IV: PRZEDSIĘWZIĘCIA DOSTOSOWUJĄCE PRZEDSIĘBIORSTWA DO WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA
OŚ PRIORYTETOWA V: OCHRONA PRZYRODY I KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH
OŚ PRIORYTETOWA VI: DROGOWA I LOTNICZA SIEĆ TEN-T
OŚ PRIORYTETOWA VII: TRANSPORT PRZYJAZNY ŚRODOWISKU
OŚ PRIORYTETOWA VIII: BEZPIECZEŃSTWO TRANSPORTU I KRAJOWE SIECI TRANSPORTOWE

OŚ PRIORYTETOWA IX: INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA PRZYJAZNA ŚRODOWISKU I EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA
OŚ PRIORYTETOWA X: BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE, W TYM DYWERSYFIKACJA ŹRÓDEŁ ENERGII
OŚ PRIORYTETOWA XI: KULTURA I DZIEDZICTWO KULTUROWE
OŚ PRIORYTETOWA XII: BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE I POPRAWA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU OCHRONY ZDROWIA
OŚ PRIORYTETOWA XIII: INFRASTRUKTURA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
OŚ PRIORYTETOWA XIV: POMOC TECHNICZNA

W Programie Infrastruktura i Środowisko Osią Priorytetową, w ramach której można ewentualnie uzyskać dofinansowanie w interesującym nas temacie jest Oś Priorytetowa V: Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych

Lubuski Regionalny Program Operacyjny – wszystkie priorytety

PRIORYTET I. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY WZMACNIAJĄCEJ KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU
PRIORYTET II. STYMULOWANIE WZROSTU INWESTYCJI W PRZEDSIĘBIORSTWACH I WZMOCNIENIE POTENCJAŁU INNOWACYJNEGO
PRIORYTET III. OCHRONA I ZARZĄDZANIE ZASOBAMI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.
PRIORYTET IV. ROZWÓJ I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ
PRIORYTET V. ROZWÓJ I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ I KULTUROWEJ
PRIORYTET VI. POMOC TECHNICZNA

W Lubuskim Regionalnym Programie Operacyjnym priorytetem wstępnie odpowiadającym planowanemu do sfinansowania przedsięwzięciu jest Priorytet III. Ochrona i Zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego.

Program Europejskiej Współpracy Terytorialnej – programy transgraniczne, Polska (województwo lubuskie) – Brandenburgia – wszystkie priorytety

PRIORYTET 1. WSPIERANIE INFRASTRUKTURY ORAZ POPRAWA STANU ŚRODOWISKA
PRIORYTET 2. WSPIERANIE POWIĄZAŃ GOSPODARCZYCH ORAZ WSPÓŁPRACY SEKTORÓW GOSPODARKI I NAUKI
PRIORYTET 3. WSPIERANIE DALSZEGO ROZWOJU ZASOBÓW LUDZKICH I TRANSGRANICZNEJ KOOPERACJI
PRIORTET 4. POMOC TECHNICZNA

W ramach programu Polska – Brandenburgia ze wstępnej analizy priorytetów wynika, że potencjalne możliwości finansowania projektu: „Leśna ścieżka edukacyjna” mogą pojawić się w ramach Priorytetu 1. Wspieranie infrastruktury oraz poprawa stanu środowiska.

Krok 3: Analiza działań w wybranych priorytetach

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
OŚ PRIORYTETOWA V: OCHRONA PRZYRODY I KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH

Działania:

Działanie. 5.1. Wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej
Działanie 5.2. Zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych
Działanie 5.3. Opracowanie planów ochrony obszarów chronionych
Działanie 5.4. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, w tym różnorodności biologicznej

Lubuski Regionalny Program Operacyjny
PRIORYTET III. OCHRONA I ZARZĄDZANIE ZASOBAMI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

Działania:

Działanie 3.1. Infrastruktura ochrony środowiska przyrodniczego
Działanie 3.2. Poprawa jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz rozwój i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii
Działanie 3.3. Zarządzanie środowiskiem przyrodniczym

Program Europejskiej Współpracy Terytorialnej – programy transgraniczne, Polska (województwo lubuskie) – Brandenburgia
PRIORYTET 1. WSPIERANIE INFRASTRUKTURY ORAZ POPRAWA STANU ŚRODOWISKA

Działania:

Działanie 1.1. Budowa i poprawa infrastruktury
Działanie 1.2. Ochrona i gospodarowanie zasobami naturalnymi i kulturowymi oraz ochrona przeciwpożarowa i usuwanie skutków katastrof oraz zapobieganie im
Działanie 1.3. Rozwój regionalny i planowanie regionalne oraz rozwój między jednostkami samorządu terytorialnego.

Aby dokonać analizy działań, często musimy sięgnąć do Uszczegółowienia priorytetów i wejść na strony internetowe instytucji, które bezpośrednio odpowiadają i wdrażają poszczególne priorytety i działania.

W przypadku Osi Priorytetowej V Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko jest to Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych.

W przypadku Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego jest to Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego.

W przypadku programu transgranicznego Polska – Brandenburgia - WSPÓLNY SEKRETARIAT TECHNICZNY Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (województwo lubuskie) – Brandenburgia 2007 - 2013 w Zielonej Górze.

Na stronach internetowych powyższych instytucji znajdziemy też informacje o ogłoszeniu potencjalnych konkursów, szczegółowe wytyczne, druki wniosków, biznesplanów, studiów wykonalności, oświadczeń i innych załączników, które będziemy musieli złożyć w przypadku decyzji aplikowania o dotację.

WYNIK ANALIZY DZIAŁAŃ DLA PRZYKŁADOWEGO PROJEKTU: „Leśna ścieżka edukacyjna"

W naszym wypadku wybrano po jednym działaniu z każdego z priorytetów w wybranych programach. Bardziej szczegółowa analiza wykazała, że:

- w programie transgranicznym planowana ścieżka edukacyjna pośrednio wpisuje się w założenia przyjęte w działaniu. W ramach działania 1.2 tego programu wymieniane jest wiele przedsięwzięć, natomiast edukacja ekologiczna jest chętniej finansowana w formie centrów kształcenia ekologicznego;

- w programie Infrastruktura i Środowisko w ramach wybranego działania 5.1. finansowane są przedsięwzięcia polegające na budowie lub modernizacji małej infrastruktury służącej zabezpieczeniu obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów, w tym: budowa ścieżek dydaktycznych; minimalna wartość projektu, który może być finansowany to 400.000 zł, natomiast koszt naszego przedsięwzięcia został ustalony na 300.000 zł, co wyklucza go z możliwości finansowania z tego programu.

WYBRANY PROGRAM I PRIORYTET UMOŻLIWIAJĄCY SFINANSOWANIE PROJEKTU: „Leśna ścieżka edukacyjna"

Lubuski Regionalny Program Operacyjny
PRIORYTET III. OCHRONA I ZARZĄDZANIE ZASOBAMI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

Działanie 3.3 Zarządzanie środowiskiem przyrodniczym

W ramach działania można sfinansować 85% kosztów kwalifikowanych inwestycji.

<u>Krok 4 – sprawdzamy czy jesteśmy na liście potencjalnych beneficjentów wybranych programów</u>

Jest to podstawowa czynność jaką musimy wykonać po odszukaniu programów i działań które wstępnie mogłyby finansować wybrane przedsięwzięcie. Brak jednoznacznej informacji w programie operacyjnym, uszczegółowieniu czy nawet dokumentacji konkursowej, że dana jednostka jest

dopuszczona do ubiegania się o dofinansowanie może doprowadzić do odrzucenia projektu już na starcie z przyczyn formalnych. Dlatego, szczególnie w przypadku niejednoznacznych sytuacji co do osobowości prawnej (lub jej braku) danego podmiotu, który potencjalnie chce ubiegać się o dofinansowanie, należy tę sprawę wyjaśnić z instytucją zarządzającą danym programem zanim przystąpi się do pracy nad projektem.

W naszym przypadku przy wszystkich działaniach na liście potencjalnych beneficjentów znajdują się nadleśnictwa, w związku z powyższym pod tym względem można było brać pod uwagę wybrane działania we wszystkich programach.

JEŻELI ODNALEŹLIŚMY WŁAŚCIWE DLA NASZEGO PRZEDSIĘWZIECIA DZIAŁANIE W RAMACH JEDNEGO Z PROGRAMÓW OPERACYJNYCH, NIE POZOSTAJE NIC INNEGO JAK OCZEKIWANIE NA OGŁOSZENIE KONKURSU. WCZEŚNIEJ MOŻNA SKONTAKTOWAĆ SIĘ Z INSTYTUCJĄ ZARZĄDZAJACĄ (W TYM WYPADKU URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO) CZY TAKI KONKURS BĘDZIE W NAJBLIŻSZYM CZASIE PLANOWANY I CZY POZOSTAŁY JESZCZE ŚRODKI DO WYKORZYSTANIA. KAŻDA INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA PROGRAMEM MA OBOWIAZEK UMIESZCZENIA INFORMACJI DOTYCZĄCEJ PLANOWANYCH KONKURSÓW NA DANY ROK W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ NA POCZĄTKU KAŻDEGO ROKU. W PIERWSZEJ KOLEJNOŚCI WARTO ZATEM ODSZUKAĆ HARMONOGRAMU I SPRAWDZIĆ, CO DANA INSTYTUCJA MA W PLANACH JEŻELI CHODZI O WYBRANE PRZEZ NAS DZIAŁANIE.

APLIKOWANIE

Jeżeli wybraliśmy już odpowiedni program i działanie w ramach tego programu, wiemy, że jesteśmy na liście Beneficjentów oraz Instytucja Zarządzająca ogłosiła już konkurs, nie pozostaje nam nic innego jak przygotowywać dokumentację i złożyć ją w wymaganym terminie.

Przygotowywanie wniosku oraz procedura jego oceny zostanie omówiona na podstawie znanego z poprzedniej części opracowania projektu: „Leśna ścieżka edukacyjna".

Procedura wniosku składanego do Regionalnego Programu Operacyjnego będzie przykładem procedury, jaka najczęściej funkcjonuje w przypadku przedsięwzięć finansowanych w ramach polityki spójności z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W poszczególnych programach operacyjnych i działaniach może się ona różnić w kilku kwestiach i poleca się za każdym razem dokładne zapoznanie się z regulaminem konkursu, który doprecyzowuje szczegóły.

<u>Ogłoszenie:</u>

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego – Departament Lubuskiego Programu Regionalnego z siedzibą w Zielonej Górze dnia 3 marca 2011 roku ogłosił konkurs na składanie wniosków w ramach

działania 3.3. Zarządzanie środowiskiem przyrodniczym. Ogłoszenie zostało umieszczone na stronie Regionalnego Programu Operacyjnego województwa lubuskiego: www.lrpo.lubuskie.pl w zakładce Aktualności.

Ogłoszenie precyzuje typy projektów planowanych do dofinansowania, potencjalnych beneficjentów, wymaganą dokumentację oraz termin i miejsce jej składania – w tym wypadku 15 kwietnia w Zielonej Górze na ul. Kożuchowskiej.

Do ogłoszenia zostaje załączony regulamin konkursu, lista wymaganych dokumentów i szczegółowe wytyczne.

Szczególnie ważnym dokumentem jest regulamin konkursu, który bardzo dokładnie precyzuje:

- procedurę oceny wniosku,

- sposób przygotowania dokumentacji,

- formę składania wniosku.

Dokumenty, które należy przygotować:

Lista dokumentów jakie trzeba złożyć w konkursie jest dość długa. Przede wszystkim trzeba złożyć wniosek wypełniony w specjalnym programie, tzw. generatorze wniosków oraz studium wykonalności.

Poza tym szereg oświadczeń i wymaganych prawem pozwoleń:

- dokumenty związane z ocena oddziaływania na środowisko,

- zestawienie efektu rzeczowego – ekologicznego,

- harmonogram realizacji projektu (wykres Gantta),

- wykaz posiadanych pozwoleń na budowę oraz wniosków o wydanie pozwoleń (jeżeli mamy do czynienia z budową),

- wykaz prawomocnych decyzji lokalizacyjnych (Warunki zabudowy i zagospodarowania terenu/Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego) lub wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dla całego zakresu przedsięwzięcia),

- wykaz przetargów wraz z informacją beneficjenta o posiadaniu SIWZ dla wskazanych przetargów,

- mapa lokalizacji projektu – zalecana skala 1:25 000,

-oświadczenie beneficjenta o posiadaniu środków finansowych niezbędnych do realizacji projektu,

- oświadczenie o współfinansowaniu projektu przez instytucje partycypujące finansowo w kosztach,

- oświadczenie beneficjenta o kwalifikowalności VAT,

- oświadczenie beneficjenta o niepodleganiu, wykluczeniu z otrzymania pomocy,

- oświadczenie o niewspółfinansowaniu projektu z innych instrumentów UE,

- oświadczenie o występowaniu pomocy publicznej wraz z analizą przesłanek jej występowania.

PROCEDURA SKŁADANIA I OCENY WNIOSKU:

Ogłoszony konkurs ma charakter zamknięty. Oznacza to, że w terminie określonym w ogłoszeniu o konkursie beneficjent składa stosowną dokumentację (1 egzemplarz wniosku aplikacyjnego wraz z załącznikami) zgodnie z zasadami i w terminie określonym w regulaminie.

Instytucja oceniająca dokonuje oceny złożonych projektów w oparciu o kryteria:
- formalne,

- specyficzne dopuszczające,

- specyficzne punktowe,

- merytoryczne.

Ocena wg kryteriów formalnych oraz specyficznych dopuszczających jest oceną 0/1 i nie ma możliwości poprawy wniosku.

Projekty, które pozytywnie przeszły etap oceny formalnej i specyficznej dopuszczającej poddawane są ocenie wg kryteriów specyficznych punktowych. Tu projekt zbiera pierwsze punkty.

Do dalszego postępowania kwalifikują się projekty, które uzyskały minimum 50% punktów w ocenie punktowej.

Następnie przeprowadzana jest ocena merytoryczna i, zgodnie z ilością przyznanych punktów, powstaje lista rankingowa. Obejmuje ona jedynie projekty, które podczas oceny wg. kryteriów specyficznych uzyskały przynajmniej 50% punktów oraz spełniają wszystkie kryteria formalne i specyficzne dopuszczające oraz merytoryczne. Liczba punktów uzyskanych przez projekt podczas oceny merytorycznej decyduje o miejscu na liście rankingowej.

Lista rankingowa składa się z listy podstawowej i rezerwowej. Listę podstawową tworzą projekty, dla których wartość wnioskowanego dofinansowania mieści się w alokacji (kwocie podstawowej) przewidzianej dla konkursu. Pozostałe projekty umieszczane są na liście rezerwowej i brane pod uwagę w przypadku powstałych oszczędności.

Jak napisać skuteczny projekt?

Aby napisać skuteczny projekt, należy przede wszystkim mieć cały czas przed sobą kryteria jego oceny. Będzie on później według nich oceniany i na ich podstawie otrzyma punktację, która zdecyduje o miejscu na liście rankingowej.

Następnie należy pamiętać o zapisach w podstawowym dokumencie, czyli – Programie Operacyjnym i jego uszczegółowieniu. Szczególnie w części wniosku i studium wykonalności, w której precyzujemy cele naszego projektu. Muszą one być bezwzględnie powiązane z celami działania i priorytetu.

Podczas pisania wniosku niezbędne jest również nawiązanie do nadrzędnych dokumentów strategicznych dotyczących regionu (do gminy włącznie) lub obszaru problemowego, którego nasz projekt dotyczy.

Poza tym wystarczy dokładnie trzymać się instrukcji wypełniania wniosku i sporządzania studium wykonalności. Instrukcje te są bardzo szczegółowo przygotowywane i nawet kiedy osobie wypełniającej projekt wydaje się, że wie jak wypełnić prostą tabelkę, to i tak warto spojrzeć w instrukcję.

Przede wszystkim jednak najważniejsze są kryteria.

Poniżej przedstawiono przykład kryteriów formalnych i punktowych, jakie zastosowano w opisywanym konkursie do działania 3.3, w którym składamy przykładowy projekt: „Leśna ścieżka edukacyjna”:

KRYTERIA FORMALNE (OCENIANE TAK/NIE)

Czy wniosek został złożony w terminie określonym w ogłoszeniu o konkursie?
Czy wniosek został wypełniony elektronicznie w Lokalnym Systemie Informatycznym?
Czy wniosek został wypełniony w języku polskim?
Czy wniosek został złożony w formie papierowej w liczbie egzemplarzy określonej w ogłoszeniu o konkursie?
Czy wersja elektroniczna wniosku jest zgodna z wersją papierową?
Czy Beneficjent nie podlega wykluczeniu z otrzymania pomocy na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich?
Czy Beneficjent znajduje się w sytuacji umożliwiającej realizację projektu?
Czy dany typ Beneficjenta jest wymieniony w uszczegółowieniu LRPO/Ogłoszeniu o konkursie jako uprawniony do otrzymania dofinansowania?
Czy miejscem realizacji inwestycji jest województwo lubuskie?
Czy projekt jest zgodny z celem określonym w Uszczegółowieniu LRPO?
Czy projekt jest zgodny z Linią demarkacyjną pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej?
Czy termin rozpoczęcia realizacji projektu/prac przygotowawczych jest zgodny z obowiązującymi zasadami udzielania pomocy publicznej?
Czy wniosek wypełniony został zgodnie z instrukcją?
Czy formularz został podpisany na ostatniej stronie wniosku wraz z datą oraz imienną pieczątką (lub firmową pieczątką Beneficjenta) przez osoby uprawnione lub upoważnione do reprezentowania Beneficjenta?
Czy projekt jest zgodny z typem projektu określonym w ogłoszeniu o konkursie?
Czy termin rozpoczęcia realizacji projektu został określony zgodnie z okresem kwalifikowalności?
Czy termin zakończenia realizacji projektu został określony zgodnie z okresem kwalifikowalności?

Przeznaczenie obiektu do celów działalności edukacyjnej (kryterium specyficzne dopuszczające).

KRYTERIA MERYTORYCZNE PUNKTOWE – liczymy punkty

Zasadność i adekwatność kosztów – 15 punktów
Efektywność projektu (na podstawie wskaźników finansowych) – 15 punktów
Prawidłowość przeprowadzenia analiz – 6 punktów
Zdolność instytucjonalna podmiotu do realizacji projektu – 6 punktów
Adekwatność rozwiązań w stosunku do potrzeb – 15 punktów
Ekonomiczny wpływ na rozwój regionu – 30 punktów
Stopień zgodności celu projektu z celami działania i priorytetu – 30 punktów
Komplementarność projektu z innymi projektami – 9 punktów
Wpływ na politykę równości szans i zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska – 10 punktów

KRYTERIA MERYTORYCZNE SPECYFICZNE DLA DZIAŁANIA:

Czy projekt realizowany będzie na obszarze zgodnym/wynikającym z Ustawy Ochrony Przyrody:
- nie objętym formą ochroną przyrody – **0** pkt.
- objętym formą ochrony – **1** pkt
- chronionego krajobrazu – **2** pkt
- Parku Krajobrazowego lub Rezerwatu – **3** pkt
- Parku Narodowego lub obszaru Natura 2000 zgłoszonym do Komisji Europejskiej – **4** pkt

Liczba osób korzystających z infrastruktury w roku poprzedzającym złożenie wniosku (dla projektów polegających na budowie obiektów zakładana roczna liczba osób korzystających) :
- poniżej 1 000 – **1** pkt
- od 1000 do 2500 – **2** pkt
- od 2501 do 5 000 – **3** pkt
- powyżej 5 000 – **4** pkt

Czy infrastruktura jest lub będzie dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych:
- Nie – **0** pkt
- Tak – **1** pkt

Czy realizacja projektu wpłynie na wprowadzenie nowej oferty edukacyjnej:
- Nie - **0** pkt
- Tak – **2** pkt

Okres funkcjonowania obiektów edukacji ekologicznej:
- obiekt nowobudowany – 0 pkt
- do 5 lat - 1 pkt
- powyżej 5 lat – 2 pkt

Skuteczność aplikowania o środki w ramach polityki spójności to przede wszystkim umiejętność przygotowywania dokumentacji pod kątem kryteriów jej późniejszej oceny. Pozornie nic prostszego – kryteria są znane przecież wcześniej. W praktyce kluczem do sukcesu jest umiejętność takiego sprzedania naszej koncepcji projektu, aby jak najszerzej wpisywał się w kryteria.

Nie zawsze możemy się wpisać w kryteria. Należy jednak pamiętać, że kryteria oceny właściwie dają nam odpowiedź już na początku, czy dane przedsięwzięcie ma jakiekolwiek szanse na powodzenie i w jakim kierunku musielibyśmy ewentualnie je zmienić aby je zwiększyć.

ROZDZIAŁ 3. WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ZWIĄZANEJ Z LEŚNICTWEM I OBSZARAMI WIEJSKIMI ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

Podstawę tego rodzaju wsparcia stanowi Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 (PROW) realizowany w ramach wspólnej polityki rolnej. Polityka ta ulega od dłuższego czasu przemianom, które powodują stopniowe odchodzenie od wspierania tylko rolnictwa. W ramach PROW wspierany jest również obszar przedsiębiorczości. Można uzyskać dofinansowanie zarówno na rozwój istniejącej firmy na obszarach wiejskich jak i na jej utworzenie.

Ciekawostką jest fakt, że starając się o dotację na inwestycje w nowoutworzonej firmie leśnej, można złożyć wniosek nie mając jeszcze działalności a jej uruchomienie jest wymagane dopiero po otrzymaniu decyzji o przyznaniu dofinansowania.

PODSTAWY PROW

System funkcjonowania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich różni się od systemu dystrybucji środków w ramach polityki spójności. PROW nie ma uszczegółowienia, natomiast każdej osi priorytetowej z programu przypisane jest odrębne Rozporządzenie precyzujące szczegóły wsparcia.

Program dzieli się na cztery osie priorytetowe. Środki na tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw na obszarach wiejskich są dostępne w ramach trzeciej osi priorytetowej w ramach działania **o symbolu 312: „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”.**

Rozporządzenia dotyczące działania 312:

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania: „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego PROW 2007 – 2013 z dnia 17 lipca 2008.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 marca 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania: „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 marca 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania "Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

W przypadku inwestycji finansowanych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich przedsięwzięcia podejmowane w ramach jednego wniosku o dotację określane są pojęciem operacji. Operacja to inwestycja lub kilka inwestycji, na realizację których występuje się o pomoc w jednym wniosku o przyznanie pomocy.

OBSZARY WIEJSKIE

Podejmowana lub rozwijana działalność gospodarcza musi być związana z obszarami wiejskimi. Oznacza to że osoba planująca utworzenie firmy musi być zameldowana na obszarach wiejskich czyli:

- na terenie gminy wiejskiej

- na terenie gminy miejsko – wiejskiej ale z wyłączeniem miejscowości powyżej 20 tys. mieszkańców

- na terenie gminy miejskiej z wyłączeniem miejscowości powyżej 5 tys. mieszkańców

Podobnie jest z zameldowaniem osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, siedzibą osoby prawnej (np.: spółki) oraz położeniem nieruchomości, w której inwestujemy.

Spełnienie wymogu dotyczącego obszarów wiejskich jest bardzo istotne i stanowi kryterium dopuszczające.

KTO MOŻE UBIEGAĆ SIĘ O DOTACJĘ Z DZIAŁANIA 312 PROW

O dofinansowanie w ramach działania 312 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich mogą ubiegać się osoby mające zamiar uruchomić działalność gospodarczą (spełniające kryterium zameldowania na obszarach wiejskich) oraz mikroprzedsiębiorstwa chcące inwestować w swój rozwój.

Mikroprzedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 pracowników, w którym roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 milionów euro.

Status mikroprzedsiębiorcy określany jest na podstawie danych z okresu poprzedzającego rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy tzn. ostatniego zamkniętego roku obrachunkowego lub okresu referencyjnego do określania statusu przedsiębiorcy ustalonego na potrzeby działania Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw PROW 2007-2013 jako trzy kolejne zamknięte okresy obrachunkowe poprzedzające rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

Liczba zatrudnionych osób przelicza się na tzw.: liczbę rocznych jednostek roboczych (RJR), to jest liczbie pracowników zatrudnionych na pełnych etatach w obrębie danego przedsiębiorstwa w okresie 3 ostatnich pełnych lat obrotowych. Praca osób, które nie przepracowały pełnego roku, które

pracowały w niepełnym wymiarze godzin bez względu na długość okresu zatrudnienia, lub pracowników sezonowych jest obliczana jako część ułamkowa RJR.

W skład personelu branego do wyliczenia statusu mikroprzedsiębiorcy **wliczamy:** pracowników; partnerów oraz właścicieli **nie wliczamy** natomiast praktykantów lub studentów odbywających szkolenie zawodowe na podstawie umowy o praktyce lub szkoleniu zawodowym. Nie wlicza się też okresu trwania urlopu macierzyńskiego ani wychowawczego.

JAK OTRZYMAĆ TAKĄ DOTACJĘ I ILE MOŻNA UZYSKAĆ ?

Należy śledzić stronę internetową Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), gdzie pojawiają się informację o ogłoszeniu konkursu oraz widnieje harmonogram ogłaszania konkursów na dany rok. W roku 2010 nabór wniosków odbywał się od 29 czerwca do 9 lipca. Kolejne nabory przewidywane są w roku 2011 i 2012.

Należy złożyć wniosek wraz z wymaganymi załącznikami w odpowiedzi na konkurs ogłoszony przez ARiMR.

Wniosek wraz z załącznikami wypełnia się na formularzu udostępnionym przez ARiMR. Formularze są udostępnione wraz z ogłoszeniem konkursowym

Dotacja przyznawana jest na zasadzie refundacji 50% poniesionych wcześniej kosztów, od 2010 roku można otrzymać również zaliczkę przed wykonaniem inwestycji w wysokości do 20% dotacji.

Można otrzymać maksymalnie 300.000 zł dofinansowania, konieczne jest jednak tworzenie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwie i tak:

Jeżeli ubiegamy się o 100 tys. zł – musimy utworzyć 1 miejsce pracy

Jeżeli ubiegamy się o 200 tys. zł – musimy utworzyć 2 miejsca pracy

Jeżeli ubiegamy się o 300 tys. zł – musimy utworzyć 3 miejsca pracy

Stworzone miejsca pracy trzeba następnie utrzymać przez okres dwóch lat. Na realizację planowanego przedsięwzięcia po podpisaniu umowy dofinansowania mamy 24 miesiące (przy inwestycjach 1 – etapowych), 36 miesięcy (przy inwestycjach 2 – etapowych), lub 60 miesięcy w przypadku współfinansowania inwestycji za pomocą leasingu. Nie możemy zakończyć przedsięwzięcia później niż 30 czerwca 2015.

PROBLEMATYKA ZATRUDNIANIA PRACOWNIKÓW W ZWIAZKU Z REALIZACJA PROJEKTU

W wyniku realizacji przedsięwzięcia muszą bezwzględnie powstawać miejsca pracy w przedsiębiorstwach. Te etaty muszą być następnie utrzymywane przez okres 2 lat od zakończenia realizacji inwestycji.

Dla prawidłowego określenia koniecznych do utworzenia miejsc pracy w odniesieniu do obecnie posiadanego stanu zatrudnienia ustala się tzw. moment bazowy zatrudnienia. Wartość tę przelicza się na pełne etaty. Jest to wartość wyższa wybrana ze średniej arytmetycznej stanu zatrudnienia z okresu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy (w przeliczeniu na pełne etaty) oraz stanu zatrudnienia w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku.

Średnią arytmetyczną stanu zatrudnienia oblicza się sumując liczbę pracowników (zatrudnionych na podstawie umowy o pracę) w przeliczeniu na pełne etaty z okresu kolejnych 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy. Uzyskaną sumę należy podzielić przez 12 (miesięcy). W przypadku osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze zatrudnienie należy przeliczyć na pełne etaty. Do stanu zatrudnienia **nie należy** wliczać pracowników przebywających na urlopie:

-bezpłatnym;
-macierzyńskim;
-bezpłatnym w celu sprawowania opieki nad dzieckiem (urlop wychowawczy);
-bezpłatnym udzielonym pracownikom powołanym do pełnienia określonych funkcji z wyboru;
-stażystów;
-osób zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego;
-osób wykonujących pracę na podstawie innej niż umowa o pracę (np. umowy zlecenia lub umowy o dzieło);
-osób tzw. samozatrudnionych czyli osób prowadzących działalność gospodarczą;
-okresów odbywania zasadniczej służby wojskowej.

W przypadku przedsiębiorstw działających krócej niż rok, średnią arytmetyczną stanu zatrudnienia oblicza się sumując liczbę pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w przeliczeniu na pełne etaty z okresu wszystkich miesięcy (prowadzenia działalności) poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o pomoc. Uzyskaną sumę należy podzielić przez ilość miesięcy prowadzenia działalności.

Planując utworzenie miejsc pracy trzeba mieć na uwadze, iż stworzone etaty powinny mieć związek z realizowanym zakresem rzeczowym. Na etapie rozliczania inwestycji będzie przeprowadzana weryfikacja czy beneficjent zatrudnił odpowiednią liczbę osób na stanowiskach wskazanych w biznesplanie.

Pracownikami mogą być również:

- osoby przebywające na emeryturze,

- osoby przebywające na rencie (z wyłączeniem osób, które wystąpiły o przyznanie i którym przyznano rentę strukturalną w ramach PROW na lata 2004-2006 lub PROW 2007-2013),

- osoby zatrudnione na podstawie umowy na zastępstwo.

W przypadku, gdy o pomoc ubiega się osoba fizyczna, która planuje po złożeniu wniosku o przyznanie pomocy podjąć we własnym imieniu działalność gospodarczą jako mikroprzedsiębiorca, w liczbie tworzonych miejsc pracy uwzględnia się tę osobę jako zatrudnioną na pełnym etacie (tzw. samozatrudnienie).

KOSZTY KWALIFIKOWANE – CZYLI CO MOŻNA WSPÓŁFINANSOWAĆ Z DOTACJI

Kosztami kwalifikowanymi są koszty:

- Budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją **niemieszkalnych obiektów budowlanych** wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki; Koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki mogą stanowić koszt kwalifikowany pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji, w zakresie prowadzonej lub rozwijanej działalności objętej wsparciem. Koszty rozbiórki obiektów budowlanych, które są nierozerwalnie związane z realizacją operacji (tj. nie można wybudować obiektu budowlanego będącego przedmiotem operacji bez wcześniejszej rozbiórki znajdującego się tam innego obiektu), mogą być kosztami kwalifikowanymi niezależnie od tego, czy obiekt wymagający rozbiórki jest wykonany z materiałów szkodliwych, czy nieszkodliwych. Natomiast koszty utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki mogą stanowić koszt kwalifikowany pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji, w zakresie prowadzonej lub rozwijanej działalności objętej wsparciem.

- Nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją **istniejących budynków mieszkalnych** wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki.

- Koszty operacji polegające na remoncie połączonym z modernizacją budynku mieszkalnego, w którego części prowadzona jest działalność turystyczna. W każdym przypadku jednak OR ARiMR będzie dokonywał analizy bezpośredniego związku kosztów z operacją. Koszty kwalifikowalne operacji związane z częściami wspólnymi budynku mieszkalnego (np. dach, elewacja) należy wyliczyć proporcjonalnie do powierzchni przeznaczonej wyłącznie na prowadzenie działalności związanej np. z pobytem turystów (pokoje gościnne, pomieszczenia wspólne dla turystów). Należy wyznaczyć całkowity koszt operacji, a następnie ustalić procentowy udział powierzchni przeznaczonej wyłącznie do użytku gości. Po przemnożeniu tych wielkości otrzymamy kwalifikowalną część kosztów operacji.

- Zagospodarowania terenu - w szczególności wartość kosztów zagospodarowania terenu, przygotowania terenu pod nasadzenia, wyrównania i ukształtowania terenu, urządzenia terenów zielonych, koszty grodzenia itp.

- Zakupu <u>nowych</u> maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu;

- Zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu podejmowanej lub rozwijanej działalności gospodarczej;

- Zakupu środków transportu z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób wraz z kierowcą, z zastrzeżeniem iż: wysokość kwalifikowalna kosztu zakupu pojazdów samochodowych, naczep lub przyczep nie może przekroczyć trzykrotności pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji – w przypadku działalności gospodarczej w zakresie świadczenia wyłącznie usług transportowych; wysokość kwalifikowalna kosztu zakupu pojazdów samochodowych, naczep lub przyczep nie może przekroczyć wartości pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji – w przypadku działalności gospodarczej w zakresie innym niż usługi transportowe;

- Rat zapłaconych tytułem wykonania umowy leasingu, nieprzekraczających ceny netto nabycia rzeczy, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na beneficjenta nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną;

Bardzo ważną zasadą jest, że koszty kwalifikowane, aby mogły być zrefundowane z dotacji unijnej muszą być ponoszone nie wcześniej niż po złożeniu wniosku.

Wyjątek stanowią tzw.: koszty ogólne, które mogą być ponoszone przed złożeniem wniosku o dotację, jedynym warunkiem jest aby wartość tych kosztów nie przekraczała 10% pozostałych kosztów projektu. Są to koszty:

- przygotowania dokumentacji technicznej operacji w szczególności: (kosztorysów, projektów architektonicznych lub budowlanych, ocen lub raportów oddziaływania na środowisko, dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej, wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości, projektów technologicznych,

- opłaty za patenty lub licencje,

- koszty sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

GROMADZIMY DOKUMENTACJĘ

Druk wniosku oraz ekonomicznego planu operacji (biznes planu) wraz ze szczegółową instrukcja jest dostępny na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR): www.arimr.gov.pl, w zakładce Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw. Druki te ulegają z roku na rok niewielkim korektom. Aktualne druki dokumentów wraz z instrukcjami są zawsze zawieszone na stronie internetowej pod ogłoszeniem konkursowym. Więcej uwagi w opracowaniu zostanie poświeconej natomiast na szczegółowe omówienie załączników do wniosku, z którymi bywa więcej komplikacji niż z samym drukiem wniosku.

Bardzo ważną kwestią w przypadku ubiegania się o dofinansowanie w ramach Programu Obszarów Wiejskich jest uzyskanie numeru producenta, który w tym wypadku uzyskujemy jako potencjalny beneficjent. Każda instytucja, która korzysta z dofinansowania za pośrednictwem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa musi taki numer otrzymać. Uzyskuje się go składając wniosek do powiatowego oddziału ARiMR o nadanie tego numeru. Wyjściem awaryjnym jest ewentualne złożenie wniosku o nadanie numeru wraz z dokumentacją konkursową. W przypadku braku numeru producenta we wniosku i jednoczesnym braku wniosku o nadanie tego numeru wniosek jest bezwzględnie odrzucany.

Załączniki do wniosku:

Do wniosku załącza się zarówno oryginały dokumentów, jak i ich kopie. W przypadku załączania kopii dokumentów konieczne jest potwierdzenie ich zgodności z oryginałem. Może być ono dokonane przez pracownika agencji, notariusza lub organ który wydał dany dokument.

Najbardziej złożonym dokumentem, który musimy załączyć do wniosku jest biznesplan, który określany w dokumentacji PROW jest jako Ekonomiczny Plan Operacji (EPO).

Ekonomiczny plan operacji należy sporządzić na formularzu udostępnionym przez ARiMR zgodnie ze szczegółową instrukcją jego wypełniania. Składa się on z części opisowej oraz części księgowo-analitycznej. Szczególnie opracowanie tej drugiej części stwarza wiele problemów. Bez względu na to w jakiej formie prowadzona jest księgowość projektu konieczne jest przedstawianie danych w postaci uproszczonego bilansu, rachunku wyników i rachunku przepływów pieniężnych wraz z prognozami na 5 lat.

Wśród załączników warto zwrócić też szczególną uwagę na konieczność przeprowadzenia i udokumentowania postępowania ofertowego w przypadku zakupów o wartości powyżej 50.000 Euro. Jest to wymóg specyficzny dla działania 312, w przypadku działań inwestycyjnych w projektach realizowanych w ramach polityki spójności wyboru ofert nie dokonuje się na etapie wnioskowania. Natomiast w przypadku PROW, całość postępowania ofertowego musi być przeprowadzona przed złożeniem wniosku.

Zapytania ofertowe trzeba wysłać do co najmniej 3 dostawców a ich kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez wnioskodawcę – wraz z potwierdzeniem ich wysłania oraz 3 odpowiadające im oferty w oryginale trzeba załączyć do dokumentacji.

Instrukcja precyzuje formy wysyłania zapytań ofertowych, dopuszcza się ich wysłanie: faksem, listem poleconym, pocztą kurierską lub bezpośrednie złożenie u oferenta. Dowodem przekazania zapytania jest odpowiednio dowód nadania faksu, listu poleconego, przesyłki kurierskiej lub pokwitowanie odbioru zapytania przez dostawcę na kopii zapytania ofertowego.

Jak sporządzić zapytanie ofertowe?

W zapytaniu należy kolejno wyszczególnić wszystkie przedmioty zamówienia wraz z podaniem szczegółowej specyfikacji technicznej planowanych do kupienia urządzeń/maszyn/środków transportu. Powinno ono zawierać możliwie pełną specyfikację przedmiotu zamówienia, zawierającą podstawowe parametry/cechy, takie jak: przeznaczenie i funkcje, jakie ma spełniać dostawa (maszyna/urządzenie/środek transportu, minimalna wydajność lub przedział wydajności, moc, pojemność, rodzaj zasilania (parowy, elektryczny, spalinowy, gazowy), producent lub marka dostawy (jeżeli jest przedmiotem zapytania), wymagany dodatkowy osprzęt, dodatkowe wyposażenie, ewentualnie gabaryty urządzenia, warunki dostawy, niestandardowe wykończenie, inne wymagania stawiane dostawie, itd.

Wzór formularza zapytania ofertowego, określający wytyczne, co do treści, jaką powinien zawierać przedmiotowy dokument, znajduje się na stronach internetowych ARiMR. Formułując zapytanie przyjmujemy kryteria wyboru oferty, według których następnie dokonujemy i uzasadniamy swój wybór.

Przyjęte Kryteria wyboru najkorzystniejszej oferty nie mogą stanowić elementów nieuczciwej konkurencji (nie mogą dyskryminować potencjalnych ofert), np. poprzez podanie takich kryteriów jak „dotychczasowa współpraca", „renoma w branży", „dotychczasowe doświadczenia wnioskodawcy",

„zaufanie, co do terminowości wykonania zadania i rzetelności dostawcy", itp. Suma przyporządkowanych do poszczególnych kryteriów wartości cząstkowych musi stanowić 100%.

Sposób formułowania kryteriów nie powinien zatem jednoznacznie ograniczać kręgu potencjalnych dostawców do konkretnego wykonawcy/dostawcy. Koszty realizacji zadania w ramach operacji, dla których wymagane jest przeprowadzenie postępowania ofertowego, odnosimy do kwoty netto (bez VAT). Cena podana w ofercie nie może zawierać kosztów ubezpieczenia, cła i akcyzy.

Jak powinny wyglądać oferty?

Przedkładane oferty muszą odpowiadać treści zapytania ofertowego. Ponadto wskazane jest, by oferta zawierała inne dodatkowe informacje, jeżeli są wymagane, np. warunki płatności, możliwe do uzyskania upusty, wymagania dotyczące konserwacji, przeglądów i serwisowania urządzenia, kosztorys ofertowy itd. **Oferta musi być opatrzona pieczątką firmową i podpisem oferenta oraz zawierać datę sporządzenia**. Imienne oferty przesłane przez oferenta e-mailem i faksem nie będą akceptowane przez ARiMR. Oferta powinna być przesłana wnioskodawcy za pośrednictwem poczty, kuriera bądź też odebrana osobiście u oferenta. Dołączana do wniosku oferta powinna być ważna na dzień złożenia wniosku.

W przypadku uzyskania ofert w walutach innych niż złote do przeliczania kursu należy przyjąć kurs sprzedaży NBP z dnia wystawienia oferty. W przypadku, gdy Narodowy Bank Polski nie publikuje dla danej waluty kursów sprzedaży, do dokonywania przeliczeń należy zastosować kursy średnie NBP z dnia wystawienia oferty.

Pozostałe załączniki są zależne od formy prawnej prowadzonej działalności gospodarczej oraz od rodzaju inwestycji.

Poniżej przedstawione zostaną załączniki wymagane w przypadku osoby fizycznej i inwestycji w sprzęt, natomiast osobno wyspecyfikowane będą te, które dotyczą innych form prawnych oraz inwestycji związanych z nieruchomością.

<u>Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą musi załączyć do wniosku:</u>

Dokument tożsamości - do wniosku należy dołączyć kopię strony/stron zawierających dane osobowe oraz adres zameldowania wnioskodawcy. W sytuacji, gdy nie jest możliwe złożenie kopii dowodu osobistego należy złożyć kopię innego dokumentu tożsamości zawierającego dane osobowe i adresowe (np. prawo jazdy) wraz z wyjaśnieniem precyzującym, dlaczego złożenie dowodu osobistego nie jest możliwe (np. kradzież/ zniszczenie) i ewentualnie innymi dodatkowymi dokumentami/wyjaśnieniami potwierdzającymi, iż na dzień złożenia wniosku nie jest możliwe złożenie kopii dowodu osobistego (np. zaświadczenie o utracie dowodu osobistego wydanej przez właściwy organ gminy, itp.).

Zaświadczenie wydane nie wcześniej niż 1 miesiąc przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy przez:

– Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) o niefigurowaniu w ewidencji osób ubezpieczonych – oryginał;

albo – Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) wskazujące zakres i okres podlegania ubezpieczeniu – w przypadku, gdy wnioskodawca figuruje w ewidencji osób ubezpieczonych – oryginał; albo

– Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) potwierdzające fakt podlegania ubezpieczeniu społecznemu – oryginał.

Oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu statusu mikroprzedsiębiorcy – oświadczenie które należy wypełnić na gotowym druku przygotowanym przez ARiMR.

Zaświadczenia o pomocy de minimis uzyskanej w okresie obejmującym bieżący rok podatkowy oraz dwa poprzedzające go lata podatkowe – oryginał lub kopia. Dokument załączany w przypadku, gdy wnioskodawca w okresie obejmującym bieżący rok podatkowy oraz dwa poprzedzającego go lata podatkowe uzyskał pomoc publiczną przyznawaną zgodnie z zasadą de minimis, w szczególności w myśl rozporządzenia Komisji (WE) NR 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12. 2006 roku).

Oświadczenie Wnioskodawcy o uzyskanej pomocy de minimis – oryginał. Oświadczenie należy sporządzić na formularzu udostępnionym przez ARiMR. Wnioskodawca, który przedstawia Zaświadczenia o pomocy de minimis uzyskanej w okresie obejmującym bieżący rok podatkowy oraz dwa poprzedzające go lata podatkowe nie składa Oświadczenia wnioskodawcy o uzyskanej pomocy de minimis. Po zapoznaniu się z treścią oświadczenia, wnioskodawca składa czytelny własnoręczny podpis w wyznaczonym miejscu. Dokument załączany w przypadku, gdy wnioskodawca w okresie obejmującym bieżący rok podatkowy oraz dwa poprzedzającego go lata podatkowe nie uzyskał pomocy publicznej przyznawanej zgodnie z zasadą de minimis.

Deklaracje ZUS DRA - należy załączyć deklaracje rozliczeniowe ZUS DRA (wraz z załącznikami ZUS RCA (RCX), ZUS RSA, ZUS RZA) za okres 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy. Przedstawiane dokumenty, zarówno deklaracje ZUS DRA, jak i imienne raporty miesięczne (ZUS RCA (RCX), ZUS RSA, ZUS RZA) powinny być podpisane przez płatnika składek (wnioskodawcę) lub osobę upoważnioną. Dotyczy to również podmiotów zobowiązanych do przekazywania dokumentów do ZUS drogą elektroniczną. W przypadku prowadzenia działalności krócej niż rok, należy przedstawić deklaracje rozliczeniowe ZUS DRA (wraz z załącznikami ZUS RCA (RCX), ZUS RSA, ZUS RZA) za wszystkie miesiące od momentu rozpoczęcia działalności).

Zaświadczenie o wpisie do Ewidencji Działalności Gospodarczej, z podaniem przedmiotu wykonywanej działalności gospodarczej zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD),

wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy – w przypadku wnioskodawców rozwijających działalność gospodarczą – oryginał lub kopia.

W przypadku inwestycji związanej z nieruchomością:

Dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do nieruchomości, w/na której realizowana będzie operacja – w przypadku umiejscowionych bezpośrednio związanych z nieruchomością – oryginał lub kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub pracownika ARiMR. W przypadku, gdy nieruchomość, na której realizowana będzie operacja znajduje się w posiadaniu samoistnym wnioskodawcy (własność) dokumentem potwierdzającym tytuł prawny do tej nieruchomości, jest odpis z ksiąg wieczystych wystawiony nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy. W sytuacji braku możliwości przedstawienia odpisu z ksiąg wieczystych dokumentem potwierdzającym tytuł prawny do nieruchomości, na której realizowana będzie operacja może być:

- odpis aktu notarialnego wraz z kopią wniosku o wpis do księgi wieczystej. Kopia wniosku powinna zawierać czytelne potwierdzenie jego złożenia w sądzie, lub

- prawomocne orzeczenie sądu wraz z kopią wniosku o wpis do księgi wieczystej. Kopia wniosku powinna zawierać czytelne potwierdzenie jego złożenia w sądzie, lub

- ostateczna decyzja administracyjna wraz z kopią wniosku o wpis do księgi wieczystej. Kopia wniosku powinna zawierać czytelne potwierdzenie jego złożenia w sądzie.

W przypadku, gdy nieruchomość, na której realizowana będzie operacja znajduje się w posiadaniu zależnym wnioskodawcy dokumentem potwierdzającym tytuł prawny do tej nieruchomości, jest:

- umowa dzierżawy lub inna umowa potwierdzająca posiadanie zależne,

- inne dokumenty potwierdzające tytuł prawny.

Umowa dzierżawy lub inna umowa potwierdzająca posiadanie zależne powinna być zawarta na okres co najmniej 5 lat od planowanej daty dokonania płatności:

- ostatecznej w przypadku operacji obejmujących wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy w formie leasingu),

- w wyniku której po raz pierwszy w ramach operacji zostaną zrefundowane raty zapłacone z tytułu wykonania umowy leasingu – w przypadku operacji obejmujących wyłącznie inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu,

- w wyniku której w ramach operacji zostaną zrefundowane wszystkie koszty kwalifikowalne, poza ratami zapłaconymi z tytułu wykonania umowy leasingu – w przypadku operacji obejmujących inwestycje zarówno polegające jak i niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu.

Oświadczenie właściciela lub współwłaściciela nieruchomości, że wyraża on zgodę na realizację operacji bezpośrednio związanej z nieruchomością, w przypadku, gdy operacja realizowana będzie na nieruchomości będącej w posiadaniu zależnym, lub będącej przedmiotem współwłasności – oryginał. Oświadczenie należy sporządzić na formularzu udostępnionym przez ARiMR. Dokument powinien być opatrzony datą jego sporządzenia oraz podpisem właściciela nieruchomości. W przypadku nieruchomości będącej przedmiotem współwłasności oświadczenie powinno być podpisane oddzielnie przez każdego ze współwłaścicieli. Dokument załączany w przypadku, gdy planowana operacja jest trwale związana z nieruchomością (tj. dotyczy budowy, remontów połączonych z modernizacją, nasadzenia, infrastruktura, zagospodarowania terenu, zakupu maszyn i urządzeń wymagających posadowienia), a także, gdy operacja dotyczy wyposażenia nieruchomości.

Dodatkowo w przypadku wspólników spółki cywilnej należy załączyć do wniosku:

Dokument tożsamości każdego wspólnika spółki będącego osobą fizyczną

Umowa spółki cywilnej – Umowa spółki oraz czas jej trwania musi być zawarta na czas nieokreślony lub oznaczony, w sposób oczywisty, nie krótszy niż okres zobowiązania beneficjenta do utrzymania przedmiotu umowy przyznania pomocy, liczony od przewidywanego momentu dokonania płatności ostatecznej. Okres ten musi obejmować co najmniej 5 lat od przewidywanej daty płatności:

- ostatecznej w przypadku operacji obejmujących wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy w formie leasingu,

- w wyniku której po raz pierwszy w ramach operacji zostaną zrefundowane raty zapłacone z tytułu wykonania umowy leasingu – w przypadku operacji obejmujących wyłącznie inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu,

- w wyniku której w ramach operacji zostaną zrefundowane wszystkie koszty kwalifikowalne, poza ratami zapłaconymi z tytułu wykonania umowy leasingu – w przypadku operacji obejmujących inwestycje zarówno polegające jak i niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu)

Zaświadczenie o nadaniu numeru w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON) - kopia - dokument obowiązkowy w przypadku wspólników spółki cywilnej. Do wniosku należy dołączyć kopię aktualnego zaświadczenia REGON dla spółki.

Uchwała wspólników spółki cywilnej upoważniająca wspólnika tej spółki do ubiegania się o pomoc w imieniu wspólników spółki cywilnej – w przypadku, gdy taka uchwała została podjęta – oryginał lub kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub pracownika ARiMR. Należy załączyć w przypadku, gdy w umowie spółki cywilnej nie wskazano wspólnika spółki cywilnej upoważnionego do ubiegania się o pomoc w imieniu wspólników spółki cywilnej.

Zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej - w przypadku wspólników spółki cywilnej należy załączyć zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej dla każdego wspólnika spółki będącego osobą fizyczną, w zakresie wykonywanej przez niego działalności gospodarczej.

W przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej:

Umowa lub statut – kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub pracownika ARiMR. W zależności od formy prawnej wnioskodawcy należy dołączyć kopię umowy spółki lub innego aktu konstytuującego działalność podmiotu ubiegającego się o pomoc. Dokument ten oraz czas trwania podmiotu muszą być zawarte na czas nieokreślony lub oznaczony, w sposób oczywisty, nie krótszy niż okres zobowiązania beneficjenta do utrzymania przedmiotu umowy przyznania pomocy liczony od przewidywanego momentu dokonania płatności ostatecznej. Okres ten musi obejmować co najmniej 5 lat od przewidywanej daty płatności:

- ostatecznej w przypadku operacji obejmujących wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy w formie leasingu,

- w wyniku której po raz pierwszy w ramach operacji zostaną zrefundowane raty zapłacone z tytułu wykonania umowy leasingu – w przypadku operacji obejmujących wyłącznie inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu,

- w wyniku której w ramach operacji zostaną zrefundowane wszystkie koszty kwalifikowalne, poza ratami zapłaconymi z tytułu wykonania umowy leasingu – w przypadku operacji obejmujących inwestycje zarówno polegające jak i niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu),

Odpis z rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, wystawiony nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy - w przypadku wnioskodawców rozwijających działalność gospodarczą - oryginał lub kopia. W przypadku wspólników spółki cywilnej należy załączyć aktualny odpis z KRS dla każdego wspólnika spółki będącego osobą prawną/jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej. Dokument nie jest wymagany w przypadku wnioskodawcy będącego kapitałową spółką prawa handlowego w organizacji. Fundacje i stowarzyszenia prowadzące działalność gospodarczą muszą załączyć Odpis z rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, a nie Odpis z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej w Krajowym Rejestrze Sądowym.

SKŁADAMY WNIOSEK

Wniosek wraz z załącznikami składamy w oddziale regionalnym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, należy go podpisać czytelnie i własnoręcznie. Wniosek można wysłać pocztą a o dotrzymaniu terminu decyduje **data stempla pocztowego.**

Wniosek składa się w terminie wskazanym przez Prezesa Agencji w informacji o możliwości składania wniosków, podanej do publicznej wiadomości na co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem terminu naboru. W ogłoszeniu Prezesa Agencji zawarty jest dzień rozpoczęcia i zakończenia naboru, przy czym nabór ten nie może być dłuższy niż 10 dni roboczych.

W jednym roku można złożyć jeden wniosek o przyznanie pomocy.

Kolejność rozpatrywania wniosków jest ustalana w zależności od ilości zdobytych punktów za ustalone wcześniej kryteria przyznawania wniosków. Preferowane będą wnioski z terenów o wysokim stopniu bezrobocia i niskich dochodach gmin. Dodatkowe punkty będzie można otrzymać również za stworzone miejsca pracy.

Początkowo następuje wstępna weryfikacja pod kątem podpisania wniosku i wypełnienia we wszystkich wymaganych polach, w przypadku uchybień w tym względzie wniosek jest odrzucany.

Wnioski można dwukrotnie poprawiać, na każde z uzupełnień wnioskodawca ma 21 dni

ARiMR ocenia wniosku przez okres 5 miesięcy od podania do publicznej wiadomości kolejności ustalonej w oparciu o punktację za poszczególne kryteria.

KRYTERIA OCENY WNIOSKU

O kolejności przysługiwania pomocy, decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów:

Bezrobocie w powiecie – jeżeli bezrobocie w powiecie, na obszarze którego jest położona gmina, w której jest planowana realizacja operacji, wg. danych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) w miesiącu poprzedzającym miesiąc podania do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania wniosków, było:
- najwyższe w województwie – przyznaje się 5 pkt.,
- niższe od najwyższego – liczba punktów, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, jest proporcjonalnie mniejsza od liczby punktów określonej w lit. zgodnie z wartością bezrobocia;

Podstawowy dochód podatkowy gminy – jeżeli podstawowy dochód podatkowy gminy w której jest planowana realizacja operacji, w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wskaźnik G) obliczany zgodnie z przepisami o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, obowiązujący w roku w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, jest:
- najniższy w województwie – przyznaje się 5 pkt.;
- wyższy od najniższego – liczba punktów, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, jest proporcjonalnie mniejsza od maksymalnej liczby punktów, zgodnie z wysokością wskaźnika G;

Planowana do utworzenia liczba miejsc pracy – jeżeli planowana do utworzenia przez Wnioskodawcę liczba miejsc pracy, w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne wynosi:
- co najmniej 3 etaty – przyznaje się 2 pkt.
- mniej niż 3 etaty – liczba punktów, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, jest proporcjonalnie mniejsza od maksymalnej liczby punktów

Poprzedni rozdział zakończono stwierdzeniem, ze z dokumentacją konkursową należy wpisywać się w kryteria oceny. W przypadku działania 312 PROW: „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw", kryteria są tak ustawione, że przygotowując dokumentację właściwie nie mamy większego wpływu na punktację wniosku. 10 spośród 12 punktów, które można zdobyć zależy właściwie od lokalizacji. Z pewnych względów ułatwia to aplikowanie, trzeba skupić się głównie na kwestiach formalnych, aby wniosek nie został odrzucony, natomiast nie trzeba bardzo dokładnie opisywać przedsięwzięcia. Godny zauważenia jest też fakt, że działanie to daje większą szansę na uzyskanie dofinansowania w przypadku przedsiębiorstw (i osób planujących takie przedsiębiorstwa założyć) z obszarów o wysokim bezrobociu i niskich dochodach na mieszkańca w gminie. Obszary leśne bardzo często znajdują się na takich terenach. Z działania tego dość szeroko w ostatnich dwóch latach korzystają mniejsze Zakłady Usług Leśnych. Warto zauważyć, że działania to stwarza dużą szansę również dla osób, które chcą podjąć jakąkolwiek aktywność gospodarczą na obszarach wiejskich tym bardziej, że środki na ten cel są w dalszym ciągu słabo wykorzystywane.

Materiał opracowano na podstawie:

Serwisu informacyjnego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego: www.funduszeeuropejskie.gov.pl

Narodowej Strategii Spójności 2007 – 2013 (Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia)

Stron internetowych z dokumentacją konkursową:

- www.lrpo.lubuskie.pl

- www.arimr.gov.pl

Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego

Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego

Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich

Instrukcji wypełniania wniosku do działania 312 PROW : Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw